

La v(b)ellesa

Quan parlem de la vellesa trobem estereotips ben polaritzats. Per una banda, atribuïm qualitats positives a la gent gran com el seny i l'experiència, però, per altra banda, també en referim de negatius com la debilitat, la dependència, la solitud, la malaltia...

En la societat occidental, la tercera edat ha esdevingut una càrrega social important. Em pregunto si ha estat sempre així? I per què?

Una vegada un alumne (d'origen senegalès) del Maresme em comentava que el fet que més li va sobtar quan va arribar a aquesta terra era el tracte i desconsideració que rebia la gent gran. M'explicava que a l'Àfrica els ancians són el pilar principal de la família, tribu, poble... La comunitat cuida la gent gran. I no podia concebre com aquí (a occident?) esdevenen una càrrega important de problemes.

Tenim mostres històriques que desmenteixen que sempre hagi estat així. Només cal fixar-nos en l'antic Egipte o l'imperi romà, per citar dos exemples. Així doncs és una qüestió històrica. És a dir, que s'ha generat en moments determinats.

Què ens ha passat? Els pronòstics poden ser agosarats. Però m'aventuro a insinuar que les condicions socioeconòmiques han afavorit la desaparició del concepte de comunitat. On podríem dir que trobem aquest concepte avui? La resposta és difícil, francament.

Si fem un pas enrere, recordarem que el concepte de família catalana, per exemple, englobava diverses generacions; avis, pares i néts vivint sota el mateix sostre. La família continua, però, sent la unitat o nucli bàsic de la societat. Però moltes de les funcions que feia aquesta unitat (comunitat) les han suplert institucions especialitzades en educació, treball, salut... I aquesta emancipació ha tingut (i té) un preu molt alt en alguns sectors de la població com la gent gran. Ni tan sols ens morim a casa en família, fet que ha generat el tabú a la mort i la desnaturalització del final del cicle vital que avui ens caracteritza.

Joventut, vitalitat, fortalesa, innovació, bellesa... esdevenen així mots antagònics a la vellesa i ningú vol ser, fer-se, ni sentir-se vell. Creiem així que vellesa és negativa i joventut positiva. No hi ha bellesa en la vellesa?

"Com" inventem la realitat!.

Però què ens hem pensat que és la vida?

No podem demanar una vida a la carta, que, per a això, ja hi ha restaurants!

"Alguns homes neixen pòstums."
Nietzsche. "Ecce homo"